

Ara unusta last!

Kui laps tunneb enast tõrjutuna, siis on vanemad enamasti varahommikust hilisõhtuni tööl. See pole ajakirjaniku tõdemus, vaid lause viienda klassi poisi koduteemalisest kirjandist.

Esmaspäevast alustab Eesti Lastefond vanematele suunatud meediakampaaniat, mis kutsub pühendama rohkem aega oma lastele. Juba kõikjale üles riputatud plakatitele oleks mõndagi ette heita: boamaoga logo mõjub piltmõistatusena ja *slogan* "Mul on aega. Aega lapse jaoks" lohiseb seal kõrval nagu teine boamadu.

Lastefondi sõnum tabab palju rohkem kümnesse kui kunagi reklaamiagentuuri korraldatud kampaania "Ära löö last!". Olla tõrjutud ja kõrvalejätud on meie keskastme koolilaste suuremaid hirme.

Tsiteeritud kirjand oli üks seitsmesajast, mis saabus lastefondi võistlusele. Koos kirjanditega laekus fondi ka õpetajate kirju, kes tunnistasid, et see, mis lapsed kirjandis rääkisid, pakkus neilegi palju mõtlemisainet. Kirjandid joonistasid pildi kodudest, kus isa pole üldse ja kui on, siis "olematuna". Kus vanemad jõuavad küll õhtuks koju, aga tõrjuvad lapsi eemale, et oma stressist puhata. Kus elule vaadatakse läbi rahatahtede, mida kas ei jätku kõige vajalikumaks või mida tahetakse teenida üha rohkem ja rohkem.

ANU JÕESAAR
Eesti Päevaleht

Kui mina koolis käisin, õpetasid lastepsühholoogid vanematele, et igaõhtune rutiinne küsimus "Kuidas sul koolis läks?" on vaid sisutu sõnakõlks ja lapseni jõudmiseks tuleb näidata üles tõelist huvi. Praegu unistavad lapsed kirjandites: miks ei võiks isa minult õhtul küsida: kuidas sul läks?

Ka teistes maades on trendikas käia aina tööl ja tööl. Võib-olla läheb eesti vanemate kõige kiirem aeg kahe-kolme aasta pärast mööda. Aga siis on juba hilja istuda lapse kõrvale diivanile ja küsida, kuidas tal läheb. Laps on vahepeal suhelnud peamiselt omavanustega, sekka ka teleri, arvuti, pesumasina ja mikrolaineahjuga. Vanemad ei pääse talle enam ligi. Psühholoogid ütlevad, et kui laps ei saa suhelda täiskasvanutega ega näe ema ja isa oma rolle täitmas, siis ta ei küpse ka ise täiskasvanuks.

Sama palju kui nukrad üksilduskirjandid, liigutasid mind ka õnnelike laste kirjandid. Lapsed oskavad olla tänulikud selle eest, et nende emadel ja isadel jätkub nende jaoks tähelepanu. Kui kirjanik Kauksi Ülle lapsed olid väikesed, ütles ta kord, et ei tea ühtegi nii rasket tööd, kui nelja väikese lapsega kodus olemise töö. Olgem ausad, nii mõnigi kord on meie lõputu töölolek ja õhtune stress lihtsalt kergema vastupanu teed minek.